

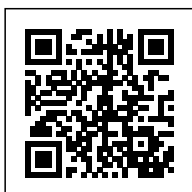

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY
POSLANECKÁ SNĚMOVNA

VIII. volební období

1082/0

**Návrh poslanců Pavla Růžičky, Jaroslava Faltýnka, Zbyňka Stanjury,
Karla Krejzy a dalších na vydání zákona, kterým se mění zákon
č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy, ve znění
pozdějších předpisů a některé další zákony**

Zástupce předkladatele: Růžička P. a další
Doručeno poslancům: 13. listopadu 2020 v 11:32

N Á V R H

Z Á K O N

ze dne 2021,

kterým se mění zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy, ve znění pozdějších předpisů a některé další zákony

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

Č Á S T P R V N Í

Změna zákona o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a o změně některých souvisejících zákonů

Čl. I

Zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 354/2003 Sb., zákona č. 237/2004 Sb., zákona č. 413/2005 Sb., zákona č. 444/2005 Sb., zákona č. 296/2007 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 153/2010 Sb., zákona č. 76/2012 Sb., zákona č. 183/2017 Sb., se mění takto:

1. V § 2 odst. 1 písm. i) se slova „a pro jinou výrobu nevyužívaných“ zrušují.
2. V § 5 se dosavadní text označuje jako odstavec 1 a doplňuje se odstavcem 2, který zní:
„(2) Vláda do 31. března každého kalendářního roku projedná a po případných úpravách schválí plán nezbytných dodávek předložený ústředním správním úřadem a plán hospodářské mobilizace.“.
3. V § 6 odst. 1 písm. b) se za slovo „zpracovává“ vkládají slova „a aktualizuje“ a na konci textu se doplňují slova „ , který do 31. ledna každého kalendářního roku předloží vládě“,.
4. V § 13 odst. 1 se slovo „zpracuje“ nahrazuje slovy „zpracovává a aktualizuje“ a na konci textu se doplňují slova „ , který do 31. ledna každého kalendářního roku předloží vládě“.

Č Á S T D R U H Á

Změna zákona o krizovém řízení a o změně některých souvisejících zákonů

Čl. II

Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 127/2005 Sb., zákona č. 112/2006 Sb., zákona č. 110/2007 Sb., zákona č. 306/2008 Sb., zákona č. 153/2010 Sb., zákona č. 430/2010 Sb., zákona č. 375/2011 Sb., zákona č.

333/2012 Sb., zákona č. 303/2013 Sb., zákona č. 64/2014 Sb., zákona č. 320/2015 Sb., zákona č. 323/2016 Sb., 183/2017 Sb., 205/2017 Sb., se mění takto:

5. Za § 12a se vkládá nový § 12b, který včetně poznámky pod čarou č. 55) zní:

„§ 12b

Ministerstvo obrany

- (1) Ministerstvo obrany za účelem přípravy ozbrojených sil na krizové situace:
 - a) koordinuje zapojení ozbrojených složek v jednotlivých krizových plánech podle § 9 odst. 2 písm. b), a to zejména s ohledem na hybridní rizika identifikovaná v rámci plánování podle zvláštního zákona,⁵⁵⁾
 - b) plní úkoly v oblasti zajišťování produkce věcných prostředků podle požadavků ozbrojených sil, a koordinuje meziresortní výměnu informací v této oblasti a výměnu relevantních informací v rámci plnění spojeneckých závazků České republiky,
 - c) zpracovává seznam věcných prostředků, jejichž výroba musí být za účelem řešení krizové situace v určitém objemu zajištěna na území České republiky, a
 - d) je oprávněno vyžadovat, shromažďovat a evidovat údaje o zařízeních a výrobních kapacitách právnických osob a podnikajících fyzických osob, které produkují věcné prostředky podle písm. a), nebo jsou schopny takovou produkci v krátkém čase zahájit.
- (2) Ministerstvo obrany v době trvání nouzového stavu navrhuje vládě uložení povinností podle § 6 odst. 1 písm. c) za účelem zajištění a zachování produkce a zajištění bezpečnosti dodávek věcných prostředků dle požadavků ozbrojených sil.

⁵⁵⁾ Zákon č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany, ve znění pozdějších předpisů.“

Č Á S T T Ř E T Í

Změna rozpočtových pravidel

Čl. III

Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění zákona č. 493/2000 Sb., ve znění zákona č. 141/2001 Sb., ve znění zákona č. 187/2001 Sb., ve znění zákona č. 450/2001 Sb., ve znění zákona č. 320/2001 Sb., ve znění zákona č. 202/2002 Sb., ve znění zákona č. 320/2002 Sb., ve znění zákona č. 479/2003 Sb., ve znění zákona č. 479/2003 Sb., ve znění zákona č. 186/2004 Sb., ve znění zákona č. 257/2004 Sb., ve znění zákona č. 482/2004 Sb., ve znění zákona č. 436/2004 Sb., ve znění zákona č. 1/2005 Sb., ve znění zákona č. 127/2005 Sb., ve znění zákona č. 377/2005 Sb., ve znění zákona č. 361/2005 Sb., ve znění zákona č. 546/2005 Sb., ve znění zákona č. 130/2006 Sb., ve znění zákona č. 230/2006 Sb., ve znění zákona č. 138/2006 Sb., ve znění zákona č. 140/2006 Sb., ve znění zákona č. 112/2006 Sb., ve znění zákona č. 174/2007 Sb., ve znění zákona č. 270/2007 Sb., ve znění zákona č. 26/2008 Sb., ve znění zákona č. 109/2009 Sb., ve znění zákona č. 154/2009 Sb., ve znění zákona č. 214/2009 Sb., ve znění zákona č. 417/2009 Sb., ve znění zákona č. 421/2009 Sb., ve znění zákona č. 214/2007 Sb., ve znění zákona č. 306/2008 Sb., ve znění zákona č. 139/2010 Sb., ve znění zákona č. 199/2010 Sb., ve znění zákona č. 227/2009 Sb., ve znění zákona č. 281/2009 Sb., ve znění zákona č. 427/2010 Sb., ve znění zákona č. 30/2011 Sb., ve znění zákona č. 73/2011 Sb., ve znění zákona č. 465/2011 Sb., ve znění

zákona č. 366/2011 Sb., ve znění zákona č. 370/2011 Sb., ve znění zákona č. 171/2012 Sb., ve znění zákona č. 428/2011 Sb., ve znění zákona č. 456/2011 Sb., ve znění zákona č. 457/2011 Sb., ve znění zákona č. 407/2012 Sb., ve znění zákona č. 501/2012 Sb., ve znění zákona č. 303/2013 Sb., ve znění zákona č. 344/2013 Sb., ve znění zákona č. 250/2014 Sb., ve znění zákona č. 25/2015 Sb., ve znění zákona č. 357/2015 Sb., ve znění zákona č. 320/2015 Sb., ve znění zákona č. 128/2016 Sb., ve znění zákona č. 135/2016 Sb., ve znění zákona č. 264/2016 Sb., ve znění zákona č. 24/2017 Sb., ve znění zákona č. 203/2017 Sb., ve znění zákona č. 59/2017 Sb., ve znění zákona č. 367/2017 Sb., ve znění zákona č. 92/2018 Sb., ve znění zákona č. 367/2019 Sb., ve znění zákona č. 214/2020 Sb., se mění takto:

6. V § 7 se v odstavci 1 vkládá nové písmeno ab), které včetně poznámky pod čarou č. 53 zní:

„ab) výdaje na zajištění nezbytných dodávek a mobilizačních dodávek⁵³⁾.

53) § 10 odst. 4 a § 13 odst. 3 zákona č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.“

ČÁST ČTVRTÁ

ÚČINNOST

Čl. IV

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. července 2021.

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

k návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy, ve znění pozdějších předpisů a některé další zákony

I. OBECNÁ ČÁST

1. Zhodnocení platného právního stavu, včetně zhodnocení současného stavu ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti mužů a žen

Současná právní úprava zajištění materiálních prostředků pro řešení krizových situací je obsažena především v zákoně č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a o změně některých souvisejících zákonů (dále jen „zákon o hospodářských opatřeních pro krizové stavy“). Zákon o hospodářských opatřeních pro krizové stavy upravuje přípravu hospodářských opatření pro krizové stavy a přijetí hospodářských opatření po vyhlášení krizových stavů. Naposledy byl novelizován v roce 2017, kdy došlo pouze k drobné úpravě spočívající v textovém upřesnění.

Roli jednotlivých orgánů v krizovém řízení upravuje zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon). Krizový zákon byl rovněž naposledy aktualizován v roce 2017.

Průběh krizové situace vyvolané onemocněním COVID-19 způsobeným novým koronavirem SARS-CoV-2 odhalil nedostatky v zásobování věcnými prostředky určenými k řešení krizových stavů. Zejména se ukázalo, že globální krizová situace může vést k narušení fungování zásobovacích řetězců založených na výrobě mimo Evropskou unii a v některých případech dokonce k narušení pohybu zboží v rámci vnitřního trhu Evropské unie. Pro zajištění materiálních předpokladů pro řešení takových krizových situací je tedy nutné, aby některé strategické zásoby a výrobní kapacity byly zajištěny uvnitř hranic České republiky. Identifikované nedostatky existují jak v oblasti krizového plánování (předběžného zajištění nutných zásob a výrobních kapacit), tak s ohledem na zajištění věcných prostředků ve vzniklém krizovém stavu.

Zkušenosti z řešení dopadů pandemie COVID-19 v České republice, které si vyžádalo též zapojení Armády České republiky, ukázaly, že v rámci systému plánování pro krizové stavy není dostatečně řešeno začlenění Ministerstva obrany. Je proto nutno blíže definovat roli Ministerstva obrany při plánování a řešení krizových stavů.

Na základě vyhodnocení praktických zkušeností se tedy ukázalo, že současná právní úprava je nedostatečná a dostatečně nereflektuje aktuální rizika. Systém přípravy na krizové stavy zakotvený v zákoně o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a krizovém zákoně vyžaduje doplnění horizontálních vazeb systémů plánování a přípravy tak, aby relevantní

právní úprava vytvářela ucelený systém, který bude flexibilně a komplexně připravovat Českou republiku na řešení krizových stavů.

Stávající právní úprava zejména neposkytuje nástroj pro zajištění pravidelné revize a schvalování plánů nezbytných dodávek (určených pro překonání krizových stavů) a plánu hospodářské mobilizace (pro případy stavu ohrožení státu a válečného stavu) ze strany vlády České republiky. Aktuálnost a úplnost těchto plánů je přitom nezbytnou podmínkou jejich řádného fungování a efektivity při řešení nouzových stavů. Zavedení ročního cyklu revize ze strany ústředních správních orgánů a schvalování ze strany vlády České republiky umožní včasnou přípravu na hrozící krizi. Zapojení vlády České republiky zajistí, aby vytvořené plány byly správně vzájemně propojeny a věcně na sebe navazovaly. Pro opatření schválená vládou České republiky musí být následně jednoznačně vyčleněny potřebné rozpočtové prostředky v případech, kdy je státní financování nutné.

Rovněž stávající zakotvení role Ministerstva obrany v krizovém zákoně neodpovídá současným reálným potřebám České republiky ani současné bezpečnostní situaci. Ministerstvo obrany musí mít v rámci krizového zákona stanovenou relevantní roli a mandát též při plánování pro nevojenské krizové stavy, neboť povaha a intenzita očekávatelných krizí vyžaduje zapojení složek v resortu Ministerstva obrany například při podpoře složek Integrovaného záchranného systému nebo v rámci opatření Ministerstva zdravotnictví.

Větší zapojení Ministerstva obrany v krizovém plánování je též nezbytné s ohledem na narůstající rozsah tzv. hybridních (paramilitárních) hrozeb a na postupně gradující charakter krizových stavů z pohledu zajišťování bezpečnosti České republiky. Příkladem mohou být masivní kybernetické útoky proti zdravotnickým zařízením, u nichž nelze vyloučit, že byly financovány a organizovány státním aktérem. Pokud by takové útoky vedly k masivnímu narušení civilního zdravotnického systému, mohly by klíčovou roli sehrát kapacity ozbrojených složek. Nelze vyloučit jiné bezpečnostní krize, které by z původně civilních projevů eskalovaly v násilné nepokoje, resp. dokonce vystoupení ozbrojených složek nepřátelských států.

Zapojení složek z resortu Ministerstva obrany do plánování a řešení krizových stavů zajistí lepší připravenost těchto složek pro případ krizového stavu. Z hlediska plnění spojeneckých závazků České republiky je podstatné, že prostředky vynaložené v době míru na zlepšení připravenosti Armády České republiky jsou započitatelné do sledovaných výdajů na obranu.

Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o rozpočtových pravidlech“) je obecná právní norma, která upravuje tvorbu, funkce a obsah střednědobého výhledu státního rozpočtu, státního rozpočtu a státního závěrečného účtu, příjmy a výdaje státního rozpočtu a dalších. V § 7 zákona o rozpočtových pravidlech jsou specifikovány

výdaje státního rozpočtu. V tomto výčtu není uvedena položka, která by poskytovala jednoznačné zajištění dostatečného financování pro nezbytné a mobilizační dodávky ze státního rozpočtu. Navrhovaná novela zakotvuje v rámci výdajů státního rozpočtu výdaje na zajištění nezbytných dodávek a mobilizačních dodávek. Aby bylo možné zajistit řádnou realizaci plánů pro krizové stavy schválených vládou České republiky, je nutné vyčlenit adekvátní rozpočtové prostředky pro opatření, která vyžadují finanční zajištění.

2. Odůvodnění hlavních principů navrhované právní úpravy, včetně dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti mužů a žen

Hlavní principy sledované navrhovanou právní úpravou je vytvoření systému flexibilního a komplexně provázaného systému plánování pro řešení krizových stavů. Pravidelně aktualizované plány následně umožní včasnou a adekvátní reakci na vznik krizových stavů a umožní přijetí adekvátních a efektivních opatření.

Navrhovaná právní úprava potřebně dotváří a rozvíjí aktuální právní úpravu v reakci na nedostatky zjištěné při řešení krizového stavu vyvolaného pandemií COVID-19. Umožní zejména zajistit včasné a dostatečné vytváření zásob věcných prostředků a potřebných výrobních kapacit pro strategicky významný materiál prostřednictvím zajištění zachování výrobních kapacit, včetně kapacit dvojího užití. Povinnost vlády pravidelně (vždy k 31. březnu) revidovat a schválit plány nezbytných dodávek předložené ústředními správními orgány a plán hospodářské mobilizace zajistí, aby plány dodávek věcných prostředků byly pravidelně aktualizovány a aby docházelo k průběžné kontrole jejich souladu s jednotlivými krizovými a obrannými plány.

Stávající právní úprava nevytváří specifické problémy v oblasti zákazu diskriminace a rovnosti žen a mužů. Navrhované řešení nemá přímé ani zprostředkované dopady na rovnost mužů a žen, nevede k diskriminaci pohlaví, nerozlišuje ani nezvýhodňuje jedno z nich, nestanovuje pro ně odlišné podmínky, a rovněž ve vztahu k zákazu diskriminace z jakéhokoli jiného důvodu nemá negativní dopad.

3. Vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy

Hlavním cílem navrhované právní úpravy je vytvoření systému, který je schopen flexibilně a komplexně připravovat Českou republiku na krizové stavy. Náležitá právní úprava zmíněné oblasti je nezbytná pro vytvoření nutných podmínek k zabezpečení účinného řešení krizových stavů.

Zjištěné nedostatky zejména ve vztahu k zajištění některých věcných prostředků nutných k řešení krizového stavu vyvolaného pandemií COVID-19 ukázaly mezery stávajícího systému. Je proto třeba vytvořit systém pravidelně aktualizovaných plánů doplněný o nástroje

zajišťující potřebné věcné prostředky pro řešení krizových stavů, a to jednak formou vytváření zásob a jednak udržování výrobních kapacit.

S ohledem na nutnost koordinace se složkami resortu Ministerstva obrany, je též nutné vymezit působnost a odpovědnost Ministerstva obrany v rámci krizového plánování.

4. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem České republiky

Navrhovaná právní úprava je plně v souladu s ústavním pořádkem České republiky.

5. Zhodnocení slučitelnosti navrhované právní úpravy s předpisy Evropské unie, judikaturou soudních orgánů Evropské unie nebo obecnými právními zásadami práva Evropské unie

Navrhovaná právní úprava je slučitelná s předpisy Evropské unie. Navrhovaná právní úprava je slučitelná s judikaturou soudních orgánů Evropské unie i obecnými právními zásadami práva Evropské unie.

6. Zhodnocení souladu s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána

Navrhovaná úprava neodporuje mezinárodním smlouvám, kterými je Česká republika vázána.

7. Předpokládaný hospodářský a finanční dosah navrhované právní úpravy na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty, na podnikatelské prostředí České republiky, sociální dopady, včetně dopadů na specifické skupiny obyvatel, zejména osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny, dopady na životní prostředí

Navrhovaná úprava nemá žádné automatické dopady na státní rozpočet ani jiné veřejné rozpočty. Výdaje státního rozpočtu vzniknou jen tehdy, pokud na základě rozhodnutí vlády České republiky bude přistoupeno k vytváření zásob nebo udržování výrobní kapacity.

Objem prostředků, které budou muset být v této souvislosti vynakládány, není vysoký. Podstatou opatření na udržování výrobní kapacity je obvykle zejména udržení zaměstnanců s určitou specifickou kvalifikací, případně udržování speciálního zařízení. Roční náklady ve vztahu ke konkrétní strategické výrobě dosahují částek v jednotkách milionů Kč ročně. Celkový předpokládaný náklad v případě realizace opatření dle rozhodnutí vlády, které umožňuje předložená zákonná úprava, může při současném posouzení potřeb státu dosahovat částku okolo 20 mil. Kč ročně.

Navrhovaná úprava bude mít pozitivní dopad na podnikatelské prostředí České republiky. Případné nákupy zásob věcných prostředků vytvoří příležitost pro dodání určených výrobků. Opatření na udržení výrobní kapacity nevedou k nadměrné kompenzaci podniků udržujících

danou kapacitu, a tedy nedochází k jejich zvýhodnění v hospodářské soutěži a nedochází k narušení podnikatelského prostředí.

Navrhovaná novela nebude mít žádné negativní sociální dopady, dopady na národnostní menšiny, ani životní prostředí.

8. Zhodnocení dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů

Ministerstvo obrany bude dle navrhované právní úprav oprávněno za účelem přípravy ozbrojených sil na krizové situace vyžadovat, shromažďovat a evidovat údaje o zařízeních a výrobních kapacitách právnických osob a podnikajících fyzických osob, které produkuje věcné prostředky, nebo jsou schopny takovou produkci v krátkém čase zahájit. Zaměstnanci Ministerstva obrany budou při vyžadování, shromažďování a evidování údajů o zařízeních a výrobních kapacitách právnických osob a podnikajících fyzických osob respektovat pravidla ochrany osobních údajů a při své činnosti budou postupovat plně v souladu s pravidly důvěrnosti, mlčenlivosti a ochrany osobních údajů. Ministerstvo obrany bude nakládat s danými údaji výhradně pro výše zmíněné účely. Navrhovaná právní úprava nemá negativní dopady na ochranu soukromí a osobních údajů.

9. Zhodnocení korupčních rizik

V rámci přípravy návrhu zákona byla komplexně posouzena míra korupčních rizik v souladu s metodikou zpracovanou Odborem hodnocení dopadů regulace Úřadu vlády České republiky. Ze závěru posouzení vyplývá, že z návrhu novely zákona vyplývá korupční potenciál, který však nepředstavuje vzhledem k nastavení systémových záruk riziko.

10. Zhodnocení dopadů na bezpečnost nebo obranu státu

Návrh zákona směřuje k posílení připravenosti na krizové stavy, a tudíž i posílení obranyschopnosti České republiky zejména prostřednictvím zajištění výrobních průmyslových kapacit. Předpokládaný dopad na bezpečnost a obranu státu je tedy pozitivní.

II. ZVLÁŠTNÍ ČÁST

ČÁST PRVNÍ

Změna zákona o hospodářských opatřeních pro krizové stavy

K bodu 1 (změna § 2 odst. 1 písm. i)):

Úprava § 2 odst. 1 písm. i) vypouští podmínku, aby opatření k uchování výrobních schopností směřovalo k zachování kapacit, které nejsou využívány pro jinou výrobu.

Současný stav neumožňuje zajištění zachování, či kapacitní rozšíření výrobních kapacit dvojího užití, kdy strategický význam může mít výroba, kterou by bylo možné v rámci existujících kapacit zahájit, ale která neprobíhá. Za takové situace současná úprava neumožňuje provedení opatření k zachování výrobních schopností a hrozí, že podnikatel předmětné kapacity zlikviduje.

Obdobně současná úprava neumožňuje, aby stát udržoval ve vztahu k určité výrobě nadměrné kapacity, které by byly využitelné teprve v krizovém stavu.

Je žádoucí, aby stát měl prostředky pro uchování některých výrobních kapacit za účelem řešení krizové stavy, přestože jsou využívány pro jinou výrobu, nebo jsou využívány částečně (v menším kapacitním rozsahu, než jaký je vyžadován pro krizový stav).

K bodu 2 (změna § 5 odst. 2):

Navrhovaná úprava § 5 odst. 2 zakládá povinnost vlády pravidelně (vždy k 31. březnu) revidovat a schválit plány nezbytných dodávek předložené ústředními správními orgány a plán hospodářské mobilizace.

Cílem tohoto opatření je zajistit, aby tyto plány klíčové pro řešení krizových stavů byly pravidelně aktualizovány podle vývoje v oblasti relevantních rizik a aby docházelo k průběžné kontrole jejich souladu s jednotlivými krizovými a obrannými plány.

Revize a schválení ze strany vlády České republiky umožní zajistit vzájemnou provázanost a kompatibilitu všech dotčených plánů.

K bodu 3 (změna § 6 odst. 1 písm. b)):

Navrhovaná úprava § 6 odst. 1 písm. b) stanoví povinnost ústředního správního orgánu předložit pravidelně (vždy k 31. lednu) vládě aktualizované znění plánu nezbytných dodávek.

Tyto plány pak vláda schválí postupem podle shora popsaneho § 5 odst. 2.

K bodu 4 (změna § 13 odst. 1 písm. b)):

Navrhovaná úprava § 13 odst. 1 písm. b) stanoví povinnost ústředního správního orgánu, který má pravomoc k řízení ozbrojených sil a bezpečnostních sborů (Ministerstvo obrany a Ministerstvo vnitra), předložit pravidelně (vždy k 31. lednu) vládě aktualizované znění plánu hospodářské mobilizace.

Tyto plány pak vláda schválí postupem podle shora popsání § 5 odst. 2.

ČÁST DRUHÁ

Změna krizového zákona

K bodu 5 (nový § 12b):

Navrhováno je vložení nového § 12b, jehož cílem je výslovně definovat úkoly Ministerstva obrany v rámci krizového plánování.

§ 12b odst. 1 písm. a) definuje úkoly Ministerstva obrany v rámci krizového plánování a výslovně vyžaduje, aby krizové plány zpracované jednotlivými ministerstvy a ústředními správními úřady počítaly s možným zapojením ozbrojených složek a aby příslušné plánování bylo založeno na relevantních zkušenostech daných ozbrojených sborů.

Úkolem Ministerstva obrany též má být zohlednění objevujících se hybridních hrozeb při definování postupů v rámci jednotlivých krizových plánů.

§ 12b odst. 1 písm. b) zavádí výslovné pověření Ministerstva obrany k zajištění dodávek věcných prostředků („*movitá nebo nemovitá věc nebo poskytovaná služba, pokud tuto věc nebo službu lze využít při řešení krizové situace*“) potřebných k reakci ozbrojených složek na krizové situace.

Konkrétní postupy pro zajištění věcných prostředků upravuje zákon o hospodářských opatřeních pro krizové stavy. Tento zákon umožňuje jak vytváření zásob, tak přijímání opatření pro udržení výrobních kapacit, a to i v privátních podnicích.

Právo EU vyjímá dodávky vojenského materiálu z působnosti práva veřejné podpory (srov. čl. 346 odst. 1 Smlouvy o fungování EU). Případné úhrady za udržování výrobních kapacit by tak nebylo nutné notifikovat Evropské komisi jako veřejnou podporu.

Případné platby za udržování výrobních kapacit pro výrobu nevojenského materiálu (a materiálu dvojího užití) by bylo nutné Evropské komisi notifikovat. Tyto úhrady by však bylo

možné schválit na základě úpravy služeb obecného hospodářského zájmu (dle čl. 106 Smlouvy o fungování EU).

§ 12b odst. 1 písm. c) zavádí zvláštní úpravu pro plánování specifických dodávek specifických věcných prostředků, jejichž dovoz dovozem z jiných států může být v krizovém stavu znemožněna.

Krizе způsobená pandemií COVID-19 ukázala, že dodávky některých klíčových věcných prostředků nemusí být možné v krizové situaci zajistit dovozem přes státní hranice. Národní státy mohou ve výjimečné situaci přistoupit k zákazu vývozu některého materiálu.

Jak bylo popsáno shora, vlastní zajištění výrobních kapacit by bylo provedeno podle zákona o hospodářských opatřeních pro krizové stavy.

V případě, že by poskytovaná úhrada byla veřejnou podporou, bylo by Evropské komisi v rámci schvalovacího procesu nutné doložit nezbytnost podmínky, aby výroba věcného prostředku proběhla na území České republiky.

§ 12b odst. 1 písm. d) poskytuje Ministerstvu obrany prostředky pro získání informací nezbytných pro plnění úkolů popsaných shora.

§ 12b odst. 2 výslovně zakládá pravomoc Ministerstva obrany navrhnout v krizovém stavu vládě vydání opatření, kterým by byly konkrétním fyzickým nebo právnickým osobám uloženy pracovní povinnosti, pracovní výpomoci nebo povinnosti poskytnout věcné prostředky.

Těmito opatřeními je možné vyřešit situaci, kdy získání určitého věcného prostředku není možné tržní cestou, a to i za situace, kdy např. potenciální dodavatelé požadují nepřiměřeně vysokou cenu.

ČÁST TŘETÍ

Změna zákona o rozpočtových pravidlech

K bodu 5 (změna § 7 odst. 1):

Úprava v § 7 se v odstavci 1 směřuje k jednoznačnému zajištění dostatečného financování pro nezbytné a mobilizační dodávky ze státního rozpočtu.

ČÁST ČTVRTÁ

Účinnost

V souladu s pravidly nabývání účinnosti právních předpisů stanovených ustanovením § 3 odst. 3 zákona č. 309/1999 Sb., o Sbírce zákonů a o Sbírce mezinárodních smluv, ve znění zákona č. 277/2019 Sb., nabývá tento zákon účinnosti dnem 1. července 2021.

V Praze dne 11. listopadu 2020

Pavel Růžička v. r.

Jaroslav Faltýnek v. r.

Roman Kubiček v. r.

Robert Králíček v. r.

Josef Belica v. r.

Zbyněk Stanjura v. r.

Karel Krejza v. r.

Jan Bauer v. r.

Jan Richter v. r.

Monika Oborná v. r.

Jiří Strýček v. r.

Ivan Jáč v. r.

Stanislav Fridrich v. r.

Radek Zlesák v. r.

Petr Venhoda v. r.

Petr Sadovský v. r.

Michal Ratiborský v. r.

Josef Kott v. r.

Kamal Farhan v. r.

David Štolpa v. r.

Pavel Žáček v. r.

Andrea Brzobohatá v. r.

Andrea Babišová v. r.

David Pražák v. r.

Jaroslav Bžoch v. r.

Tomáš Kohoutek v. r.

Pavel Plzák v. r.

Platné znění části zákona s vyznačením navrhovaných změn

241/2000 Sb.

ZÁKON

ze dne 29. června 2000

o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a o změně některých souvisejících zákonů

ČÁST PRVNÍ

ZÁKON O HOSPODÁŘSKÝCH OPATŘENÍCH PRO KRIZOVÉ STAVY

HLAVA I

ZÁKLADNÍ USTANOVENÍ

§ 1

Předmět úpravy

(1) Zákon upravuje přípravu hospodářských opatření pro stav nebezpečí,¹⁾ nouzový stav,²⁾ stav ohrožení státu³⁾ a válečný stav⁴⁾ (dále jen "krizové stavy") a přijetí hospodářských opatření po vyhlášení krizových stavů.

(2) Zákon stanoví pravomoc

a) vlády,

b) ústředních správních úřadů, České národní banky, krajských úřadů, obecních úřadů obce s rozšířenou působností (dále jen „správní úřad“) a

c) orgánů územních samosprávných celků

při přípravě a přijetí hospodářských opatření pro krizové stavy. Stanoví též práva a povinnosti fyzických a právnických osob při přípravě a přijetí hospodářských opatření pro krizové stavy.

§ 2

Vymezení pojmů

(1) Pro účely tohoto zákona se rozumí

a) hospodářským opatřením pro krizové stavy organizační, materiální nebo finanční opatření přijímané správním úřadem v krizových stavech pro zabezpečení nezbytné dodávky výrobků, prací a služeb, bez níž nelze zajistit překonání krizových stavů, (dále jen "nezbytná dodávka"),

b) dodavatelem nezbytné dodávky fyzická osoba s trvalým pobytem nebo právnická osoba se sídlem na území České republiky a organizační složka právnické osoby se sídlem v zahraničí podnikající na území České republiky, která má jako předmět své činnosti nebo podnikání zapsanou činnost umožňující dodat předmět nezbytné dodávky nebo která je schopna dodat předmět nezbytné dodávky,

c) plánem nezbytných dodávek samostatná část krizového plánu zpracovaná správním úřadem v systému nouzového hospodářství,

d) systémem hospodářské mobilizace organizační, materiální, personální a jiná opatření, kterými ústřední správní úřad zabezpečuje mobilizační dodávku pro potřeby ozbrojených sil a ozbrojených bezpečnostních sborů za stavu ohrožení státu a válečného stavu,

e) plánem hospodářské mobilizace samostatná část krizového plánu zpracovaná ústředním správním úřadem v systému hospodářské mobilizace,

f) plánem opatření hospodářské mobilizace samostatná část plánu krizové připravenosti⁵⁾ zpracovaná dodavatelem mobilizační dodávky v systému hospodářské mobilizace,

g) mobilizační dodávkou nezbytná dodávka pro podporu ozbrojených sil a ozbrojených bezpečnostních sborů uskutečňovaná po vyhlášení stavu ohrožení státu a válečného stavu,

h) podnikající fyzickou osobou fyzická osoba, která je podnikatelem podle zvláštního zákona,⁷⁾

i) uchováním výrobních schopností uchování provozuschopných výrobně technologických zařízení a dokumentace ve vlastnictví dodavatele mobilizační dodávky nebo dodavatele nezbytné dodávky určených k zahájení nebo rozšíření výroby předmětu mobilizační nebo nezbytné dodávky a pro jinou výrobu nevyužívaných,

j) infrastrukturou k přípravě a přijetí hospodářských opatření pro krizové stavy (dále jen "infrastruktura")

1. stavby určené pro účely hospodářských opatření pro krizové stavy ve vlastnictví České republiky, k nimž má příslušnost hospodařit správní úřad,
2. stavby sloužící pro účely hospodářských opatření pro krizové stavy, k nimž má Česká republika zřízeno věcné břemeno a které jsou ve vlastnictví právnických nebo podnikajících fyzických osob,
3. technické zabezpečení staveb podle bodu 1 vnitřními rozvody inženýrských a telekomunikačních sítí, počínaje přípojkou k veřejnému rozvodu těchto sítí,
4. technologické vybavení staveb podle bodu 1,
5. pozemní komunikace, dráhy, přístavy a letiště sloužící pro dopravní obsluhu staveb podle bodu 1.

(2) Dodavatel, který se podílí na splnění nezbytné dodávky, je považován za dodavatele nezbytné dodávky ve smyslu tohoto zákona.

§ 3

(1) Hospodářská opatření pro krizové stavy jsou přijímána po vyhlášení krizových stavů a jsou určena

- a) k uspokojení základních potřeb fyzických osob na území České republiky umožňující přežití krizových stavů bez těžké újmy na zdraví (dále jen "základní životní potřeba"),
- b) pro podporu činnosti ozbrojených sil, ozbrojených bezpečnostních sborů, záchranných sborů, havarijních služeb a zdravotnické záchranné služby,
- c) pro podporu výkonu státní správy.

(2) Přípravu hospodářských opatření pro krizové stavy organizují správní úřady.

§ 4

System hospodářských opatření pro krizové stavy zahrnuje

- a) systém nouzového hospodářství,
- b) systém hospodářské mobilizace,
- c) použití státních hmotných rezerv,⁸⁾
- d) výstavbu a údržbu infrastruktury,
- e) regulační opatření.

HLAVA II

PŮSOBNOST ORGÁNŮ V SYSTÉMU HOSPODÁŘSKÝCH OPATŘENÍ PRO KRIZOVÉ STAVY

§ 5

Vláda

(1) Vláda v systému hospodářských opatření pro krizové stavy rozhoduje o

- a) bezplatném použití státních hmotných rezerv,
- b) použití regulačních opatření,
- c) použití opatření systému hospodářské mobilizace.

(2) Vláda do 31. března každého kalendářního roku projedná a po případných úpravách schválí plán nezbytných dodávek předložený ústředním správním úřadem a plán hospodářské mobilizace.

§ 6

Ústřední správní úřad

(1) Ústřední správní úřad v systému hospodářských opatření pro krizové stavy v okruhu své působnosti ⁹⁾

a) vypracovává koncepci hospodářských opatření pro krizové stavy jako součásti koncepce rozvoje svěřeného odvětví,

b) zpracovává **a aktualizuje** plán nezbytných dodávek, **který do 31. ledna každého kalendářního roku předloží vládě,**

c) uplatňuje požadavky na vytvoření státních hmotných rezerv u Správy státních hmotných rezerv,

d) kontroluje přípravu hospodářských opatření pro krizové stavy u právnických a podnikajících fyzických osob zapojených do systému nouzového hospodářství nebo do systému hospodářské mobilizace a poskytuje potřebné informace o hospodářských opatřeních pro krizové stavy těmto osobám,

e) odpovídá za přípravu činností umožňující uskutečnění regulačních opatření,

f) se podílí na systému dalšího profesního vzdělávání pracovníků správních úřadů a dodavatelů mobilizačních dodávek v oblasti hospodářských opatření pro krizové stavy, který zajišťuje Správa státních hmotných rezerv.

(2) Ústřední správní úřad v okruhu své působnosti zajišťuje nezbytnou dodávku,

a) kterou krajský úřad nemůže zajistit v rámci svého správního obvodu,

b) jejíž význam přesahuje správní obvod kraje, nebo

c) jedná-li se o podporu činnosti ozbrojených sil, ozbrojených bezpečnostních sborů, záchranných sborů, havarijních služeb nebo zdravotnické záchranné služby zřízených v okruhu jeho působnosti.

§ 7

Orgány kraje

(1) Hejtman kraje (dále jen „hejtman“) zajišťuje připravenost kraje v systému hospodářských opatření pro krizové stavy; ostatní orgány kraje se na této připravenosti podílejí. Za tímto účelem hejtman

- a) řídí a kontroluje přípravu a provedení hospodářských opatření pro krizové stavy,
- b) zajišťuje přidělení zásob pro humanitární pomoc,
- c) nařizuje regulační opatření podle § 21.

(2) Krajský úřad v systému hospodářských opatření pro krizové stavy

- a) zpracovává plán nezbytných dodávek kraje s využitím plánů nezbytných dodávek obcí s rozšířenou působností, jejichž zpracování koordinuje,
- b) zabezpečuje nezbytnou dodávku k uspokojení základních životních potřeb obyvatel kraje,
- c) zajišťuje činnosti umožňující přijetí regulačních opatření.

(3) Na území hlavního města Prahy plní úkoly krajského úřadu v systému hospodářských opatření pro krizové stavy Magistrát hlavního města Prahy.

§ 8

Orgány obce s rozšířenou působností

(1) Starosta obce s rozšířenou působností zajišťuje připravenost správního obvodu obce s rozšířenou působností v systému hospodářských opatření pro krizové stavy; ostatní orgány obce s rozšířenou působností se na této připravenosti podílejí.

(2) Obecní úřad obce s rozšířenou působností v systému hospodářských opatření pro krizové stavy

- a) zpracovává plán nezbytných dodávek obce s rozšířenou působností,
- b) plní úkoly uložené krajským úřadem,
- c) zajišťuje činnosti umožňující přijetí regulačních opatření.

(3) Na území hlavního města Prahy plní úkoly obecního úřadu obce s rozšířenou působností v systému hospodářských opatření pro krizové stavy úřad městské části stanovené Statutem hlavního města Prahy.

(4) Starosta městské části stanovené Statutem hlavního města Prahy má v systému hospodářských opatření pro krizové stavy stejné pravomoci jako starosta obce s rozšířenou působností.

§ 9

zrušen

HLAVA III

SYSTÉM HOSPODÁŘSKÝCH OPATŘENÍ PRO KRIZOVÉ STAVY

DÍL 1

Systém nouzového hospodářství

§ 10

(1) Systém nouzového hospodářství zabezpečuje, aby nezbytné dodávky pro

a) uspokojení základních životních potřeb,

b) podporu činnosti záchranných sborů, havarijních služeb, zdravotnické záchranné služby a Policie České republiky,

c) podporu výkonu státní správy
probíhaly způsobem obvyklým pro období mimo krizové stavy.

(2) Nezbytnou dodávku hradí orgán krizového řízení, který o ní rozhodl.

(3) Pokud krajský úřad ve svém správním obvodu nenalezne dodavatele nezbytné dodávky, uplatní požadavek na její zajištění u toho ústředního správního úřadu, kterému zvláštní právní předpis¹⁰⁾ svěřuje v daném okruhu působnost, (dále jen "věcně příslušný ústřední správní úřad").

(4) Pokud věcně příslušný ústřední správní úřad prokazatelně nemůže zajistit nezbytnou dodávku v okruhu své působnosti, požádá Správu státních hmotných rezerv o vytvoření pohotovostních zásob nebo o uhrazení nákladů na uchování výrobních schopností.

§ 11

Pohotovostní zásoby

(1) Pohotovostní zásoby vytváří Správa státních hmotných rezerv v systému státních hmotných rezerv²⁴⁾.

(2) O použití pohotovostních zásob rozhoduje vedoucí ústředního správního úřadu, na základě jehož požadavku byly pohotovostní zásoby vytvořeny. V souladu s tímto rozhodnutím Správa státních hmotných rezerv poskytne pohotovostní zásoby příjemci, kterým může být správní úřad nebo orgán územní samosprávy nebo sbor či služba podle § 10 odst. 1 písm. b). Příjemce je oprávněn poskytnout pohotovostní zásoby fyzické nebo právnické osobě nebo jiné organizační složce státu.

(3) Poskytnuté pohotovostní zásoby, mimo zásob, které byly spotřebovány, je příjemce povinen vrátit do 60 dnů po zrušení krizového stavu. Po této lhůtě je příjemce oprávněn užívat poskytnuté pohotovostní zásoby pouze na základě smlouvy uzavřené se

Správou státních hmotných rezerv. Návrh smlouvy zpracuje Správa státních hmotných rezerv na základě žádosti předložené příjemcem do 60 dnů po zrušení krizového stavu. Pokud příjemce žádost v uvedené lhůtě nepředloží, je užívání pohotovostních zásob neoprávněným použitím majetku, k němuž má Správa státních hmotných rezerv příslušnost hospodařit¹¹⁾. V případě nevrácení poskytnutých pohotovostních zásob se postupuje podle právních předpisů upravujících hospodaření s majetkem státu.

§ 12

Zásoby pro humanitární pomoc

(1) Zásoby pro humanitární pomoc jsou součástí systému nouzového hospodářství podle § 10. Jsou vytvářeny Správou státních hmotných rezerv v systému státních hmotných rezerv.

(2) O vydání zásob pro humanitární pomoc rozhoduje předseda Správy státních hmotných rezerv na základě požadavku hejtmana nebo starosty obce s rozšířenou působností. Přidělení zásob pro humanitární pomoc fyzickým osobám vážně postiženým krizovou situací zajišťuje hejtman nebo starosta obce s rozšířenou působností, kterému byly zásoby pro humanitární pomoc poskytnuty. Vydané zásoby se neuhrazují, ani nevracejí.

(3) Nakládání se zásobami pro humanitární pomoc se řídí stejnými zásadami jako nakládání s ostatními složkami státních hmotných rezerv, nestanoví-li zákon jinak.

DÍL 2

System hospodářské mobilizace

§ 13

Mobilizační dodávka

(1) Na základě požadavků ozbrojených sil a ozbrojených bezpečnostních sborů ~~zpracuje~~ **zpracovává a aktualizuje** ústřední správní úřad, kterému zvláštní právní předpis¹²⁾ svěřuje pravomoc k jejich řízení, (dále jen "objednatel mobilizační dodávky") plán hospodářské mobilizace, **který do 31. ledna každého kalendářního roku předloží vládě.**

(2) Objednatel mobilizační dodávky o jejím zajištění uzavře s dodavatelem mobilizační dodávky písemnou smlouvu. Pro zajištění mobilizační dodávky se nepoužije smlouva o uzavření budoucí smlouvy.

(3) Dodavatel mobilizační dodávky je oprávněn podmínit svoje plnění požadavkem na zajištění prokazatelně nezbytných materiálních prostředků, případně na finanční úhradu přípravy mobilizační dodávky, včetně úhrady za uchování výrobních schopností. Tyto výdaje jsou hrazeny z rozpočtové kapitoly Správy státních hmotných rezerv.

(4) Každé uzavření, změnu nebo zrušení smlouvy o mobilizační dodávce oznámí smluvní strany věcně příslušnému ústřednímu správnímu úřadu a Správě státních hmotných rezerv.

§ 14

Postup po vyhlášení krizového stavu

(1) Dodavatel mobilizační dodávky je povinen přednostně plnit mobilizační dodávku a neprodleně informovat objednatele mobilizační dodávky o všech okolnostech, které by mohly přednostní plnění mobilizační dodávky ohrozit nebo znemožnit.

(2) Objednatel mobilizační dodávky je povinen nahradit dodavateli mobilizační dodávky škodu vzniklou v důsledku prodlení s plněním dodávky, která je předmětem plnění podle jiné smlouvy, pokud dodavatel mobilizační dodávky prokáže, že mu škoda vznikla v přímé souvislosti s přednostním plněním mobilizační dodávky a tento důvod byl jedinou příčinou jeho prodlení s plněním podle jiné smlouvy. Obdobně je objednatel mobilizační dodávky povinen nahradit dodavateli mobilizační dodávky i úrok z prodlení, poplatek z prodlení a smluvní nebo jinou pokutu.

§ 15

Plán opatření hospodářské mobilizace

Dodavatel mobilizační dodávky je povinen zpracovat plán opatření hospodářské mobilizace. Vybrané údaje tohoto plánu předává do 30 dnů po zpracování objednateli mobilizační dodávky, věcně příslušnému ústřednímu správnímu úřadu, Správě státních hmotných rezerv a územně příslušnému krajskému úřadu. Předané údaje je povinen aktualizovat

- a) v době, kdy není vyhlášen žádný z krizových stavů, nejpozději do 30 dnů ode dne, kdy nastala jejich změna,
- b) v době po vyhlášení krizových stavů neprodleně.

§ 16

Subjekt hospodářské mobilizace

(1) Dodavatel mobilizační dodávky může být jmenován subjektem hospodářské mobilizace. V odůvodněných případech na návrh věcně příslušného ústředního správního úřadu může být subjektem hospodářské mobilizace jmenován i dodavatel nezbytné dodávky, který ji zajišťuje pro stav ohrožení státu a válečný stav. Při jmenování subjektu hospodářské mobilizace se zkoumá, zda mu jeho ekonomická situace a technické předpoklady umožní plnit mobilizační nebo nezbytnou dodávku v požadovaných termínech a kvalitě a zda splní požadavky kladené na ochranu utajovaných informací podle zvláštního právního předpisu.¹³⁾

(2) Subjekt hospodářské mobilizace je jmenován a odvolán rozhodnutím předsedy Správy státních hmotných rezerv. Řízení o jmenování subjektu hospodářské mobilizace je možné zastavit rovněž v případě, že účastník řízení ani po opakované výzvě nepředložil potřebné důkazy nebo v průběhu řízení byl zrušen podle zvláštního právního předpisu.

(3) Subjektu hospodářské mobilizace vydá Správa státních hmotných rezerv osvědčení o jmenování, kterým se prokazuje třetím osobám při uplatnění svých práv. Osvědčení je veřejnou listinou. Osvědčení je jeho držitel povinen vrátit Správě státních hmotných rezerv nejpozději do 30 dnů poté, co rozhodnutí předsedy Správy státních hmotných rezerv o odvolání subjektu hospodářské mobilizace nabylo právní moci. Při zrušení právnické osoby nebo po smrti podnikající fyzické osoby je likvidátor, právní nástupce nebo dědic povinen vrátit osvědčení ve stejné lhůtě.

(4) Důvodem pro odvolání subjektu hospodářské mobilizace jsou tyto skutečnosti:

a) smlouva podle § 13 odst. 2 pozbude účinnosti,

b) je vydáno rozhodnutí insolvenčního soudu o úpadku dodavatele mobilizační dodávky, nebo insolvenční soud zamítne insolvenční návrh proto, že majetek dodavatele mobilizační dodávky nebude postačovat k úhradě nákladů insolvenčního řízení,

c) právnická osoba byla zrušena podle zvláštního právního předpisu nebo podnikající fyzická osoba zemřela.

(5) Správa státních hmotných rezerv vydá subjektům hospodářské mobilizace osvědčení o jmenování podle odstavce 3 nejpozději do 1. ledna 2002.

(6) Věcně příslušný ústřední správní úřad, který navrhl jmenování subjektu hospodářské mobilizace podle odstavce 1 věty druhé, má po dobu, po kterou trvá jmenování subjektu hospodářské mobilizace, práva a povinnosti objednatele mobilizační dodávky.

§ 17

Postavení subjektu hospodářské mobilizace

Subjekt hospodářské mobilizace je osvobozen od povinnosti poskytnout věcné prostředky stanovené zvláštním právním předpisem ¹⁵⁾ a je oprávněn v souladu s plánem opatření hospodářské mobilizace požadovat pro své zaměstnance zajišťující mobilizační dodávku zproštění mimořádné služby. ¹⁶⁾ Subjekt hospodářské mobilizace uplatní v době před vyhlášením krizových stavů u územně příslušného krajského úřadu požadavek na zajištění pracovních sil a věcných prostředků nezbytných pro splnění mobilizační dodávky.

240/2000 Sb.
ZÁKON
ze dne 28. června 2000

o krizovém řízení a o změně některých zákonů

DÍL 2

Ministerstva a jiné ústřední správní úřady

§ 9

(1) Ministerstva a jiné ústřední správní úřady zajišťují připravenost na řešení krizových situací v jejich působnosti.

(2) Ministerstva a jiné ústřední správní úřady k zajištění připravenosti na řešení krizových situací v jejich působnosti

a) zřizují pracoviště krizového řízení,

b) zpracovávají plán, který obsahuje souhrn krizových opatření a postupů k řešení krizových situací, (dále jen "krizový plán"); krizový plán schvaluje ministr nebo vedoucí jiného ústředního správního úřadu,

c) zřizují krizový štáb jako pracovní orgán k přípravě na krizové situace a k jejich řešení, jehož složení a úkoly určí a věcné, organizační a administrativní podmínky pro jeho činnost zajistí ministr nebo vedoucí jiného ústředního správního úřadu,

d) zajišťují na základě vyžádání jiného ministerstva nebo jiného ústředního správního úřadu provedení odborných prací vyplývajících z jejich působnosti,

e) poskytují na požádání podklady ministerstvům, krajským úřadům a obecním úřadům obcí s rozšířenou působností,

f) vyžadují potřebné podklady od krajských úřadů a obecních úřadů obcí s rozšířenou působností, s výjimkou údajů podle § 15 odst. 3, které vyžadují prostřednictvím Ministerstva vnitra,

g) stanovují podřízeným územním správním úřadům povinnost poskytovat na vyžádání podklady pro zpracování krizových plánů krajů.

(3) Ministerstva a jiné ústřední správní úřady k ochraně kritické infrastruktury náležející do jejich působnosti

a) navrhují odvětvová kritéria a předkládají je Ministerstvu vnitra,

- b) vyžadují od právnické nebo podnikající fyzické osoby, jako provozovatele stavby, zařízení, prostředku nebo veřejné infrastruktury, o kterých lze oprávněně předpokládat, že splňují kritéria pro určení prvku kritické infrastruktury nebo prvku evropské kritické infrastruktury, informace nezbytné k určení těchto prvků včetně údajů, u kterých je nutné zachovat mlčenlivost, pokud požadované informace nelze získat jiným způsobem,
- c) určí opatřením obecné povahy prvky kritické infrastruktury a prvky evropské kritické infrastruktury, nejde-li o prvky určované podle § 4 odst. 1 písm. e), a o tomto určení informují bez zbytečného odkladu Ministerstvo vnitra včetně uvedení údaje o počtu členských států, které jsou závislé na takto určených prvcích evropské kritické infrastruktury,
- d) zašlou návrhy prvků kritické infrastruktury a prvků evropské kritické infrastruktury Ministerstvu vnitra k zařazení do seznamu podle § 10 odst. 1 písm. f); návrhy prvků evropské kritické infrastruktury obsahují též informaci o počtu členských států, které jsou závislé na jednotlivých prvcích evropské kritické infrastruktury,
- e) kontrolují plány krizové připravenosti subjektů kritické infrastruktury a ochranu prvků kritické infrastruktury a ukládají opatření k nápravě nedostatků zjištěných při kontrole,
- f) poskytují Ministerstvu vnitra jednou ročně informaci o ochraně evropské kritické infrastruktury včetně údajů o typech zranitelnosti, hrozbách a zjištěných rizicích,
- g) poskytují Ministerstvu vnitra každé dva roky informaci o provedených kontrolách subjektů evropské kritické infrastruktury včetně informací o závažných zjištěních a nařízených opatřeních.

(4) Ministerstva a jiné ústřední správní úřady

- a) vedou přehled možných zdrojů rizik, provádějí analýzy ohrožení a v rámci prevence podle zvláštních právních předpisů ¹⁰⁾ odstraňují nedostatky, které by mohly vést ke vzniku krizové situace,
- b) rozhodují o činnostech k řešení krizových situací a ke zmírnění jejich následků, pokud zvláštní právní předpis ¹¹⁾ nestanoví jinak,
- c) organizují okamžité opravy nezbytných veřejných zařízení pro přežití obyvatelstva a k zajištění funkčnosti veřejné správy,
- d) vytvářejí podmínky pro nouzovou komunikaci ve vztahu k jiným správním úřadům, obcím, právnickým a fyzickým osobám,
- e) poskytují si bezplatně a bez zbytečného odkladu údaje z informačních systémů veřejné správy, které spravují, a to v rozsahu nezbytném pro zajišťování připravenosti na krizové situace a při jejich řešení, nebrání-li tomuto poskytnutí zvláštní právní předpis.

(5) Pro přípravu na krizové situace a jejich řešení prováděcí právní předpis stanoví

a) podmínky a způsob vykonávání péče o děti v mateřských školách, žáky plnící ve školách povinnou školní docházku, osoby umístěné ve školských zařízeních pro výkon ústavní výchovy a ochranné výchovy a osoby ve střediscích výchovné péče, pokud tuto péči nemohou za krizové situace vykonávat rodiče nebo jiný zákonný zástupce,

b) báňsko technické podmínky pro zřizování, využití a ochranu důlních děl, uplatňování preventivních, technických a bezpečnostních opatření a provádění kontrol.

§ 10

Ministerstvo vnitra

(1) Ministerstvo vnitra za účelem koordinace výkonu státní správy v oblasti krizového řízení¹²⁾

a) sjednocuje postupy v oblasti krizového řízení,

b) organizuje instruktáže a školení a podílí se na přípravě k získání zvláštní odborné způsobilosti¹³⁾ zaměstnanců orgánů krizového řízení,

c) provádí kontrolu zajištění připravenosti ostatních ministerstev a jiných ústředních správních úřadů na řešení krizových situací a ve spolupráci s příslušným ministerstvem provádí kontrolu krizových plánů krajů,

d) v době nouzového stavu nebo stavu ohrožení státu vede ústřední evidenci údajů o přechodných změnách pobytu osob,

e) navrhuje průřezová kritéria,

f) zpracovává seznam, který je podkladem pro určení prvků kritické infrastruktury a prvků evropské kritické infrastruktury podle § 4 odst. 1 písm. e),

g) plní úkoly v oblasti kritické infrastruktury vyplývající z členství České republiky v Evropské unii, zabezpečuje mezinárodní výměnu informací v této oblasti, plní funkci kontaktního místa České republiky v rámci evropské kritické infrastruktury a podává Evropské komisi zprávy o plnění úkolů vyplývajících z právních předpisů Evropské unie v této oblasti,

h) každoročně informuje Evropskou komisi o počtu prvků evropské kritické infrastruktury podle odvětví a o počtu členských států Evropské unie, které jsou závislé na jednotlivých prvcích evropské kritické infrastruktury,

i) každé dva roky předkládá Evropské komisi souhrnnou zprávu se všeobecnými údaji o typech zranitelnosti, hrozbách a rizicích zjištěných v jednotlivých odvětvích evropské kritické infrastruktury,

j) zpracovává ve spolupráci s jiným ústředním správním úřadem plán cvičení orgánů krizového řízení,

k) předává ministerstvům a jiným ústředním správním úřadům na jejich žádost údaje podle § 15 odst. 3,

l) v rozsahu potřebném pro zajištění připravenosti na řešení krizových situací koordinuje další úkoly.

(2) Ministerstvo vnitra odpovídá za přípravu a řešení krizových situací souvisejících s vnitřní bezpečností a veřejným pořádkem a přitom určuje a kontroluje postupy Policie České republiky.^{13a)} Dále se Ministerstvo vnitra podílí na úkolech podle odstavce 1 písm. a) až c) a l).

(3) Ministr vnitra řeší rozpory v oblasti krizového řízení.

(4) Úkoly Ministerstva vnitra uvedené v odstavci 1 plní generální ředitelství hasičského záchranného sboru.

§ 11

Ministerstvo zdravotnictví

Ministerstvo zdravotnictví je v době krizového stavu oprávněno

a) zajistit nákup a distribuci potřebných léčivých přípravků, a to i neregistrovaných podle zvláštního právního předpisu¹⁵⁾; v tomto případě neplatí povinnost oznámení a zveřejnění výjimky podle tohoto zvláštního právního předpisu,

b) koordinovat na vyžádání kraje činnost poskytovatelů zdravotnické záchranné služby a poskytovatelů akutní lůžkové péče, kteří mají zřízen urgentní příjem anebo statut specializovaného centra, při poskytování neodkladné péče,

c) rozhodnout o rozsahu poskytovaných zdravotních služeb poskytovateli akutní lůžkové péče v případě zavádění regulačních opatření podle zákona o hospodářských opatřeních pro krizové stavy³⁹⁾.

§ 12

Ministerstvo dopravy

(1) Ministerstvo dopravy v době krizového stavu je oprávněno uložit provozovateli dráhy, drážní dopravy, silniční dopravy, letadel, letišť, vnitrozemské vodní dopravy a veřejných přístavů, jakož i vlastníku a provozovateli ostatních objektů, zařízení a dopravních cest sloužících dopravě povinnosti k zabezpečování dopravních potřeb.

(2) V případě nebezpečí z prodlení může být tato povinnost uložena rozhodnutím jiného správního úřadu podle zvláštního právního předpisu. V rozhodnutí se stanoví povinný

provozovatel, předmět a rozsah veřejného závazku, způsob jeho plnění, doba platnosti rozhodnutí a poučení o následcích jeho neplnění.

§ 12a

Ministerstvo průmyslu a obchodu

(1) Ministerstvo průmyslu a obchodu je v době krizového stavu oprávněno

a) přijímat opatření k zachování celistvosti energetických soustav s cílem urychleného obnovení všech důležitých funkcí kritické infrastruktury v energetice,

b) uložit provozovateli přepravní soustavy, přenosové soustavy a distribučních soustav plynu, ropy, elektřiny a rozvodu tepelné energie, výrobcí elektrické energie a tepla, výrobcí primárních energetických zdrojů, jakož i vlastníku a provozovateli ostatních objektů a zařízení sloužících k zajištění energetických potřeb státu povinnosti k zabezpečování těchto energetických potřeb; jsou-li subjektem kritické infrastruktury, ukládá jim úkoly k ochraně a k neodkladné obnově kritické infrastruktury v energetice.

(2) Ministerstvo průmyslu a obchodu plní úkoly v oblasti kritické infrastruktury a evropské kritické infrastruktury v energetice, poskytuje vládě a Ministerstvu vnitra součinnost pro národní meziresortní i mezinárodní výměnu informací v této oblasti, pro plnění funkce kontaktního místa České republiky v rámci evropské kritické infrastruktury a pro podání zprávy Evropské komisi o plnění úkolů vyplývajících z právních předpisů Evropské unie.

§ 12b

Ministerstvo obrany

(1) Ministerstvo obrany za účelem přípravy ozbrojených sil na krizové situace:

a) koordinuje zapojení ozbrojených složek v jednotlivých krizových plánech podle § 9 odst. 2 písm. b), a to zejména s ohledem na hybridní rizika identifikovaná v rámci plánování podle zvláštního zákona,⁵⁵⁾

b) plní úkoly v oblasti zajišťování produkce věcných prostředků podle požadavků ozbrojených sil, a koordinuje meziresortní výměnu informací v této oblasti a výměnu relevantních informací v rámci plnění spojeneckých závazků České republiky,

c) zpracovává seznam věcných prostředků, jejichž výroba musí být za účelem řešení krizové situace v určitém objemu zajištěna na území České republiky, a

d) je oprávněno vyžadovat, shromažďovat a evidovat údaje o zařízeních a výrobních kapacitách právnických osob a podnikajících fyzických osob, které produkují věcné prostředky podle písm. a), nebo jsou schopny takovou produkci v krátkém čase zahájit.

(2) Ministerstvo obrany v době trvání nouzového stavu navrhuje vládě uložení povinností podle § 6 odst. 1 písm. c) za účelem zajištění a zachování produkce a zajištění bezpečnosti dodávek věcných prostředků dle požadavků ozbrojených sil.

⁵⁵⁾ **Zákon č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany, ve znění pozdějších předpisů.**

218/2000 Sb.

ZÁKON

ze dne 27. června 2000

o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů

§ 7

Výdaje státního rozpočtu

(1) Ze státního rozpočtu se hradí

a) výdaje na činnost organizačních složek státu a výdaje na činnost příspěvkových organizací v jejich působnosti, kterými jsou příspěvky na provoz, dotace na financování programů a akcí (§ 12 a 13), dotace na úhradu provozních výdajů, které jsou nebo mají být kryty z rozpočtu Evropské unie včetně stanoveného podílu státního rozpočtu na financování těchto výdajů, a dotace na úhradu provozních výdajů podle mezinárodních smluv, na základě kterých jsou České republice svěřeny peněžní prostředky z finančního mechanismu Evropského hospodářského prostoru, finančního mechanismu Norska a z programu švýcarsko-české spolupráce (dále jen „finanční mechanismus“),

b) výdaje na dávky důchodového pojištění, dávky nemocenského pojištění, dávky státní sociální podpory, ostatní sociální dávky, výdaje na podporu v nezaměstnanosti, podporu při rekvalifikaci a na aktivní politiku zaměstnanosti,

c) dotace a návratné finanční výpomoci územním samosprávným celkům na jinou než podnikatelskou činnost,

d) dotace a návratné finanční výpomoci právnickým a fyzickým osobám na podnikatelskou činnost,⁷⁾

e) dotace spolkům⁸⁾ a příspěvky politickým stranám,⁹⁾

f) dotace právnickým osobám, které jsou založeny nebo zřízeny k poskytování zdravotních, kulturních, vzdělávacích a sociálních služeb a k poskytování sociálně-právní ochrany dětí,¹⁰⁾ a fyzickým osobám, které takové služby nebo sociálně-právní ochranu dětí poskytují, a to výhradně na tyto účely,

g) dotace státním fondům a návratné finanční výpomoci,

h) dotace fyzickým osobám, které nevyvíjejí podnikatelskou činnost a zabývají se chovem včel, drží plemeníky za účelem zajištění přirozené plemenitby hospodářských zvířat¹¹⁾ nebo jsou vlastníky nebo nájemci lesa,

i) dotace nadacím, nadačním fondům, ústavům a obecně prospěšným společnostem,

j) dotace dobrovolným svazkům obcí,

k) dotace a návratné finanční výpomoci Regionálními radám regionů soudržnosti^{11a)},

l) peněžité vklady státu do akciových společností,^{11b)}

m) nákup cenných papírů,

n) peněžní dary poskytnuté do zahraničí,

o) vklady, příspěvky a dotace mezinárodním organizacím,

p) výdaje na realizaci státních záruk,

r) výdaje související s plněním závazků k Evropským společenstvím,

s) příspěvky fyzickým osobám podle zvláštního zákona,

t) výdaje související s dluhovou službou,

u) další výdaje stanovené zvláštním zákonem,

v) výdaje na vládní úvěry,

w) dotace fyzickým a právnickým osobám, které nevyvíjejí podnikatelskou činnost, na výstavbu, opravy, modernizace a rekonstrukce bytového fondu a na výstavbu technické infrastruktury,

x) dotace Podpůrnému a garančnímu rolnickému a lesnickému fondu a. s.,

y) dotace a návratné finanční výpomoci evropským seskupením pro územní spolupráci^{11a)},

z) výdaj podle přímo použitelných předpisů Evropské unie do finančního nástroje⁴⁸⁾ nebo fondu fondů⁴⁹⁾ v souladu s uzavřenou dohodou o financování⁵⁰⁾,

ab) výdaje na zajištění nezbytných dodávek a mobilizačních dodávek⁵³⁾.

(2) Výdaje podle odstavce 1 písm. l) až n) mohou být uskutečněny pouze s předchozím souhlasem vlády.

(3) Ze státního rozpočtu se poskytují Národnímu fondu prostředky určené jako zálohy na úhradu realizovaných kursových rozdílů vzniklých na bankovních účtech Národního fondu. Záloha je čerpána v případě, že kursové ztráty převyšují kursové zisky za běžný rozpočtový rok. V případě, že kursové zisky převyšují kursové ztráty za běžný rozpočtový rok, tento rozdíl zvyšuje výši poskytnuté zálohy. Ke konci běžného rozpočtového roku se tyto prostředky vyúčtovávají. Zůstatek zálohy po vyúčtování se do státního rozpočtu nepřevádí a použije se v následujících letech.

(4) Ze státního rozpočtu se převádějí do Národního fondu prostředky ve výši výdajů, které byly z Národního fondu vynaloženy na projekty spolufinancované z rozpočtu Evropské unie, o kterých správce kapitoly dodatečně rozhodl, že budou financovány pouze ze státního rozpočtu; na základě tohoto rozhodnutí správce kapitoly nelze zvýšit rozpočet výdajů příslušné kapitoly.

⁵³⁾ § 10 odst. 4 a § 13 odst. 3 zákona č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.